

REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA I ENERGETIKE

10000 Zagreb, Radnička cesta 80
Tel: 01/ 3717 111 fax: 01/ 3717 149

Uprava za zaštitu prirode

KLASA: UP/I 612-07/18-37/18

URBROJ: 517-05-2-3-19-10

Zagreb, 14. siječnja 2019.

Ministarstvo zaštite okoliša i energetike, Uprava za zaštitu prirode, temeljem članka 48. stavak 5. i 8. Zakona o zaštiti prirode (Narodne novine, br. 80/13, 15/18), vezano uz članak 46. stavak 1. Zakona o zaštiti prirode, povodom zahtjeva trgovačkog društva „Šume“ – obrt za savjetovanje u šumarstvu, usluge i trgovinu, Supilova 7, 10000 Zagreb, za provedbu prethodne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu Programa gospodarenja šumama posebne namjene, nastavno pokusni šumski objekt Velika, gospodarska jedinica „Duboka“, nakon provedenog postupka donosi

R J E Š E N J E

- I. Da je Program gospodarenja šumama posebne namjene, nastavno pokusni šumski objekt Velika, gospodarska jedinica „Duboka“ s važenjem od 1. siječnja 2019. do 31. prosinca 2028. godine, prihvatljiv za ekološku mrežu.
- II. U cilju očuvanja zaštićenih područja, strogo zaštićenih vrsta i ugroženih i rijetkih stanišnih tipova za koje nisu izdvojena područja ekološke mreže, izdaju se slijedeći uvjeti zaštite prirode:
 1. ne pošumljavati šumske čistine, pašnjake i livade i održavati ih uklanjanjem drvenaste vegetacije te košnjom i/ili ispašom te održavati šumske rubove,
 2. prilikom doznake ostavljati najmanje 80% stabala voćkarica,
 3. prilikom doznake ostavljati stabla s dupljama u kojima je utvrđeno gnježđenje ptica dupljašica i u kojima je potvrđen nalaz kolonije šišmiša,
 4. prilikom doznake, izuzev kod završnog sijeka u jednodobnim sastojinama, ostavljati najmanje pet mrtvih stojećih stabala po hektaru te ih ostaviti da leže nakon prirodnog rušenja,
 5. redovito održavati propuste na šumskoj prometnoj infrastrukturi koji mogu služiti kao prijelazi za male životinje,

6. očuvati izvore, tekuće (povremene) i stajaće (stalne i povremene) vodene površine i spriječiti zarastanje i isušivanje stajaćica,
7. radi očuvanja alpinske strizibube (*Rosalia alpina*) osigurati udio od najmanje 3% ostavljene odumrle ili odumiruće drvene mase u bukovim sastojinama,
8. radi očuvanja velike četveropjege cvilidrete (*Morimus funereus*) i jelenka (*Lucanus cervus*) u sastojinama osigurati udio od najmanje 3% ostavljene odumrle ili odumiruće drvene mase te nakon sječe ostavljati najmanje 50% panjeva,
9. u suradnji s Javnom ustanovom „Park prirode Papuk“ svake godine provesti praćenje stanja mirišljavog samotara (*Osmoderma eremita*) i prilikom doznake izostaviti evidentirana stabla nastanjena vrstom,
10. u cilju praćenja stanja i očuvanja strogo zaštićenih vrsta, evidentirati njihova opažanja/nalaze, odnosno najmanje jednom godišnje ispuniti Obrazac za evidentiranje strogo zaštićenih vrsta (osim vuka i risa) koji je dostupan na internetskoj stranici Hrvatske agencije za okoliš i prirodu <http://www.haop.hr>,
11. u slučaju pronalaska ozlijeđene, ranjene ili uginule strogo zaštićene vrste obavijestiti Hrvatsku agenciju za okoliš i prirodu putem obrasca dostupnog na internetskoj poveznici <http://213.202.106.36/limesurvey/index.php/927612/lang-hr>,
12. radove popunjavanja šuma kao i sjetve i sadnje prilikom pošumljavanja, sanacije, rekonstrukcije i konverzije šuma izvoditi uporabom zavičajnih (autohtonih) vrsta, odnosno vrsta karakterističnih za postojeći prisutni ugroženi i rijetki stanišni tip odnosno stanišni tip koji se planira uspostaviti,
13. za zaštitu šuma od šetnika i bolesti, temeljem sustavnog praćenja zdravstvenog stanja sastojina, treba koristiti biološka i biotehnička sredstva, dok se kemijska mogu koristiti samo u slučajevima potencijalne veće štete ukoliko ne postoji odgovarajuće biološko ili biotehničko sredstvo,
14. drvenaste invazivne i strane vrste uklanjati bez ograničenja i bez obzira na površinu i količinu te broj intervencija tijekom godine,
15. stabla ne obarati niti privlačiti kroz korita potoka,
16. posječenu drvenu masu odlagati izvan područja vlažnih staništa te vodenih staništa i njihovih obala,
17. uz potoke Dubočanka, Radiša i uz njihove pritoke osigurati i održavati pojas drveća u minimalnoj širini od 25 metara sa svake strane vodotoka,
18. za privlačenje/izvlačenje drvnih sortimenata koristiti postojeće vlake, a o eventualnim novim trasama vlaka obavijestiti Javnu ustanovu „Park prirode Papuk“ te po potrebi i dogovorno prilagoditi pojedine trase,
19. nakon sječe i izvlačenja sanirati moguća nastala oštećenja na posjetiteljskoj infrastrukturi Parka prirode „Papuk“ (poučne staze, šetnice, biciklističke staze, putokazi, info-table i dr.),
20. u cilju djelotvorne provedbe nadzora i zaštite Parka prirode Papuk, po jedan primjerak ključeva od rampi na šumskim prometnicama dostaviti Javnoj ustanovi „Park prirode Papuk“.

III. Ovo Rješenje objavljuje se na internetskim stranicama Ministarstva zaštite okoliša i energetike.

Obrazloženje

„Šume“ obrt za savjetovanje u šumarstvu, usluge i trgovinu, Supilova 7, 10000 Zagreb (dalje u tekstu: „Šume“), kao nositelj izrade Programa gospodarenja šumama posebne namjene, nastavno pokusni šumski objekt Velika, gospodarska jedinica „Duboka“ s važenjem od 1. siječnja 2019. do 31. prosinca 2028. godine (dalje u tekstu: Program), podnijelo je aktom od 26. rujna 2018. godine, zahtjev za provedbu prethodne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu za Program.

U zahtjevu su sukladno članku 48. stavku 2. dostavljeni podaci o Programu, nositelju izrade Programa kao i o razlozima izrade. Uz zahtjev su u tiskanom i elektronskom obliku priloženi Nacrt Programa uključujući pripadajuće obrasce i kartografske prikaze.

Po zaprimljenom zahtjevu Ministarstvo zaštite okoliša i energetike, Uprava za zaštitu prirode (dalje u tekstu: Ministarstvo) je sukladno članku 48. stavak 3. Zakona o zaštiti prirode aktom, KLASA: UP/I 612-07/18-37/18, URBROJ: 517-05-2-3-18-2 od 11. listopada 2018. godine, zatražilo mišljenje Hrvatske agencije za okoliš i prirodu (dalje u tekstu: HAOP) o mogućnosti značajnih negativnih utjecaja Programa na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže. Aktom, KLASA: UP/I 612-07/18-37/18, URBROJ: 517-05-2-3-18-3 od 27. studenog 2018. godine Ministarstvo je HAOP-u uputilo požurnicu vezano uz ranije traženo mišljenje. Aktom, KLASA: 612-07/18.30/185, URBROJ: 427-07-4-186 od 3 prosinca 2018. godine (u Ministarstvu zaprimljeno 4. prosinca 2018. godine) HAOP je zatražio nadopunu i dostavio primjedbe na Program. Po zaprimljenom zahtjevu za nadopunu od strane HAOP-a Ministarstvo je Zaključkom, KLASA: UP/I 612-07/18-37/18, URBROJ: 517-05-2-3-18-4 od 4. prosinca 2018. godine, od nositelja izrade Programa „Šume“ zatražilo nadopunu zahtjeva na način da se Program uskladi sa zahtjevom za nadopunu HAOP-a. Nositelj izrade Programa „Šume“, aktom od 18. prosinca 2018. godine (zaprimljeno u Ministarstvu 20. prosinca 2018. godine) dostavio je nadopunu zahtjeva za prethodnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu. Po zaprimljenoj nadopuni Ministarstvo je aktom, KLASA: UP/I 612-07/18-37/18, URBROJ: 517-05-2-3-18-7 od 28. prosinca 2018. godine zatražilo mišljenje HAOP-a o nadopunjenom Programu. HAOP je putem elektroničke pošte aktom, KLASA: 612-07/18-30/185, URBROJ: 427-07-4-18-8 2. siječnja 2019. izravno od nositelja izrade Programa „Šume“ zatražio dodatnu nadopunu obrazaca O-2 za odsjeke 21a i 29c te je nadopunu zaprimio 8. siječnja 2019. godine. Mišljenje HAOP-a, KLASA: 612-07/18-30/185, URBROJ: 427-07-4-19-10 od 9. siječnja 2019. godine zaprimljeno je u Ministarstvu 10. siječnja 2019. godine. U sklopu mišljenja, u skladu sa člankom 48. stavkom 4., dostavljen je i prijedlog uvjeta zaštite prirode vezano uz zaštićena područja, strogo zaštićene divlje vrste i ugrožene i rijetke stanišne tipove za koje nisu izdvojena područja ekološke mreže.

Razmatranjem ranije navedenog zahtjeva Hrvatskih šuma d.o.o., kojim je zatražena provedba postupka prethodne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu, nakon uvida u dostavljene podatke i dokumentaciju te uvida u Uredbu o ekološkoj mreži (Narodne novine, broj 124/03, 105/15) utvrđeno je slijedeće.

Nositelj izrade Programa je „Šume“, dok je naručitelj izrade Programa Sveučilište u Zagrebu, Šumarski fakultet, Svetošimunska cesta 25, 10000 Zagreb.

Obuhvat Programa odnosi se na nastavno pokusni šumski objekt Velika, gospodarsku jedinicu „Duboka“ u Požeško-slavonskoj županiji, površine 746,78 ha, a donosi se za razdoblje od 1. siječnja 2019. godine 31. prosinca 2028. godine.

Razlog za izradu Programa gospodarenja proizlazi iz Zakona o šumama (Narodne novine 68/18) koji propisuje obvezu gospodarenja šumom i šumskim zemljištem, a gospodarenje šumom i šumskim zemljištem obuhvaća i radove izrade, obnove i revizije šumskogospodarskih planova.

Osnovni ciljevi i programska polazišta za izradu Programa su održivo gospodarenje šumama. Održivo gospodarenje šumama odnosi se na korištenje šuma i šumskog zemljišta na način i u mjeri, koji održava njihovu bioraznolikost, produktivnost, kapacitet za regeneraciju, vitalnost i potencijal da trenutačno i ubuduće ispune odgovarajuće ekološke, gospodarske i društvene funkcije na lokalnoj, nacionalnoj i globalnoj razini te koji ne uzrokuje štetu drugim ekosustavima. Osim održivog gospodarenja jedan od ciljeva gospodarenja je zaštita bioraznolikosti kao i ciljnih staništa i ciljnih vrsta područja ekološke mreže. Gospodarenje šumama obuhvaća uzgoj, zaštitu i korištenje šuma i šumskih zemljišta te planiranje, projektiranje, izgradnju i održavanje šumske infrastrukture, sukladno sveeuropskim kriterijima za održivo gospodarenje šumama.

Ukupna površina gospodarske jedinice iznosi 746,78,84 ha, od čega obraslo šumsko zemljište obuhvaća 734,08 ha, neobraslo proizvodno: 0,72 ha, neobraslo neproizvodno 3,58 ha i neplodno 8,40 ha. Šume i šumska zemljišta na području gospodarske jedinice Duboka su prema namjeni šume s posebnom namjenom.

Gospodarska jedinica podijeljena je na 30 odjela i 93 odsjeka. Šume su prema glavnoj vrsti drveća, načinu postanka sastojine, cilju gospodarenja i namjeni podijeljene na uređajne razrede: sjemenjača obične bukve, sjemenjača hrasta kitnjaka, sjemenjača običnog jasena, šumska kultura obične smreke, neobraslo proizvodno šumsko zemljište i neobraslo neproizvodno šumsko zemljište. Sveukupna drvna zaliha u gospodarskoj jedinici „Duboka“ na površini od 738,38 ha iznosi 207370 m³ i godišnji prirast 5714 m³. Prosječna drvna zaliha po hektaru za cijelu gospodarsku jedinicu bez prvog dobnog razreda iznosi 327 m³/ha, s prirastom od 9,01 m³/ha ili 2,76 %.

Od radova biološke obnove šuma Programom je propisana priprema staništa za prirodno pomlađivanje sastojina predviđenih za obnovu (čišćenje korova (prirodna obnova)), popunjavanje, njega i čišćenje svih sastojina i to u jednodobnim sjemenjačama do dvadesete godine starosti, odnosno sastojinama mekih listača i panjača do desete godine starosti, a u raznodobnim sjemenjačama, u sastojinama u kojima je provedeno grupično gospodarenje, do dvadesete godine starosti grupe (popunjavanje šumskim reprodukcijским materijalom (prirodna obnova), njega pomlatka i mladika (prirodna obnova), čišćenje (prirodna obnova)), prorjeđivanje sastojina do starosti trećine određene ophodnje u njegovanim sastojinama, sanacija i obnova šuma oštećenih kalamitetima i ratnim djelovanjima, (čišćenje tla od korova (sanacija), sjetva i sadnja šumskog reprodukcijskog materijala (sanacija), njega pomlatka i mladika (sanacija), čišćenje (sanacija), čuvanje šuma, odabiranje i obilježavanje stabala za sječu i obavljanje nadzora u izvršenju radova (doznaka stabala prethodnog prihoda jednodobnih sastojina i doznaka stabala glavnog prihoda jednodobnih sastojina) i projektiranje, izgradnja i održavanje šumske infrastrukture (održavanje šumskih cesta (11,53 km) i izgradnja šumskih cesta (1,59 km)).

U Uredajnom zapisniku, u sklopu budućeg gospodarenja uređajnim razredom sjemenjača obične bukve i uređajnim razredom sjemenjača običnog jasena jasno je istaknuta obveza osiguravanja i održavanja udjela od minimalno 15 m³/ha suhe drvne mase sastojinama starijim od 60 godina. Nadalje, u obrascima O-2 za sve odsjeke uređajnog razreda sjemenjača obične bukve i uređajnog razreda sjemenjača običnog jasena koji su stariji od 60 godina i oni koji će postati stariji od 60 godina tijekom razdoblja važenja Programa gospodarenja, u sklopu smjernica gospodarenja propisana je obveza osiguravanja i održavanja udjela od minimalno 15 m³/ha suhe drvne mase.

Sastojine koje su Programom gospodarenja propisane za obnovu odnosno u kojima je planirana realizacija glavnog prihoda odnose se na sastojine uređajnog razreda sjemenjače obične bukve (39,53 ha) i sastojine uređajnog razreda šumske kulture obične smreke (3,15 ha). Osim radova sječe, u ovim sastojinama propisani su i specifični radovi biološke obnove

šuma. U odsjecima uređajnog razreda šumske kulture obične smreke planirana je uspostava autohtonih bukovih šuma.

Površinski udio sastojina uređajnog razreda sjemenjače obične bukve iznosi 97,54% od obraslog šumskog zemljišta predmetne gospodarske jedinice. Sadašnja površina bukovih sastojina starijih od 60 godina (od IV. dobnog razreda čak do X. dobnog razreda) iznosi 411,68 ha ili 57,50 % ukupne površine uređajnog razreda (716,00 ha). Realizacijom glavnog prihoda površina bukovih sastojina starijih od 60 godina smanjiti će se na 372,15 ha ili 51,98 % ukupne površine uređajnog razreda, a istovremeno će se za taj iznos smanjenja (39,53 ha) povećati površina I. dobnog razreda bukovih sastojina. Nadalje, sanacijom u odsjecima 3b i 11b uređajnog razreda šumske kulture obične smreke dodatno će se (za 3,15 ha) povećati površina bukovih sastojina odnosno površina I. dobnog razreda u pripadajućem uređajnom razredu.

U nastavku se u tabličnom prikazu daje prikaz odsjeka za realizaciju glavnog prihoda u Gospodarskoj jedinici Duboka:

odsjek	uređajni razred**	površina (ha)	starost (godine)	tip staništa (NKS kod)***	ciljno stanište područja ekološke mreže HR2000580 Papuk****	vrsta sječe	radovi biološke obnove šuma***** i površina na kojoj se planiraju obavljati (ha)					
							ČS	SSS	NJS	ČPO	PPO	NJPO
3b*	ŠKOS	1,15	57	E.4.2.1	9110	čista	1,15	1,15	1,15			
11b*	ŠKOS	2,00	65	E.4.2.1. E.4.1.2.	9110 9130		2,00	2,00	2,00			
20a	SOB	5,98	154	E.4.2.1.	9110	oplodna				5,00	5,98	
20e	SOB	1,31	154						0,40	1,31		
26f	SOB	0,83	145						0,30	0,83		
26h	SOB	0,50	145						0,15	0,50		
27b	SOB	7,77	171						2,30	7,77		
28b	SOB	11,13	99						3,00	11,13		
29b	SOB	5,92	171						5,92	3,50	5,92	
30c	SOB	4,39	124						2,00	4,39		
30e	SOB	1,70	94			0,51	1,70					

* nakon čiste sječe u odsjecima s dominantnim udjelom obične smreke (84,24 % u odsjeku 3b, 75,96% u odsjeku 11b), radovima biološke obnove šuma započinje uspostava autohtonih bukovih šuma

** ŠKOS - šumska kultura obične smreke; SOB - sjemenjača obične bukve

*** NKS – Nacionalna klasifikacija staništa (Hrvatska agencija za okoliš i prirodu (2018): Stručno obrazloženje za izmjene i dopune Pravilnika o popisu stanišnih tipova, karti staništa te ugroženim i rijetkim stanišnim tipovima) -E.4.1.2. Šuma bukve s dugolisnom naglavicom (*As. Cephalanthero longifoliae-Fagetum* Vukelić, Baričević et Šapić 2012); E.4.2.1. Šuma bukve s bjelkastom bekicom (*As. Luzulo-Fagetum* Meusel 1937)

**** 9110 Bukove šume *Luzulo-Fagetum*; 9130 Bukove šume *Asperulo-Fagetum*

***** ČS - čišćenje tla od korova (sanacija); SSS - sjetva i sadnja šumskog reprodukcijskog materijala (sanacija); NJS -njega pomlatka i mladika (sanacija); ČPO - čišćenje tla od korova (prirodna obnova); PPO - popunjavanje šumskim reprodukcijskim materijalom (prirodna obnova); NJPO - njega pomlatka i mladika (prirodna obnova)

Područje obuhvata Programa u potpunosti se nalazi na području zaštićenom temeljem Zakona o zaštiti prirode Park prirode „Papuk“ te graniči sa zaštićenim područjem Park šuma Jankovac.

Područje obuhvata gospodarske jedinice „Duboka“ u potpunosti se nalazi na području ekološke mreže proglašenog Uredbom o ekološkoj mreži i to: području očuvanja značajnom za vrste i stanišne tipove (POVS) HR2000580 Papuk i području očuvanja značajnom za ptice (POP) HR1000040 Papuk.

Zbog: načina gospodarenja i obilježja planiranih radova biološke obnove šuma/aktivnosti (prirodno pomlađivanje, popunjavanje, rekonstrukcija i konverzija korištenjem zavičajnih (autohtonih) vrsta karakterističnih za prisutni stanišni tip odnosno za stanišni tip koji se planira uspostaviti), propisane uspostave autohtonih bukovih sastojina u odsjecima uređajnog razreda kultura obične smreke te na taj način povećanja udjela ciljnog stanišnog tipa, propisane obveze osiguravanja i održavanja udjela od minimalno 15 m³/ha suhe drvene mase sastojinama starijim od 60 godina kao i zadržavanja povoljnog omjera dobnih razreda na području gospodarske jedinice, obilježja planirane nove šumske prometnice u sjevernom dijelu odsjeka 7a i 7b (duljina od 1590 m, širina 8 m) na način da će površina stanišnog tipa J.4.4. infrastrukturne površine sa 11,98 ha na području gospodarske jedinice povećati na 13,25 ha, što ne predstavlja značajni gubitak bukovih sastojina ne očekuju se značajni negativni utjecaji aktivnosti planiranih Programom na ciljne vrste i ciljne stanišne tipove područja ekološke mreže.

Analizom mogućih utjecaja provedbe Programa na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže te razmatrajući gore navedeno mišljenje HAOP-a utvrđeno je da se za Program odnosno aktivnosti planirane Programom može isključiti značajne negativne utjecaje na ciljeve očuvanja i na cjelovitost područja ekološke mreže i da nije potrebno provesti glavnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu te je riješeno kao u izreci.

Utvrđeno je da se Programom ne planiraju zahvati iz Priloga I. II. i III. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš (Narodne novine, broj 61/14, 3/17) te da slijedom očitovanja Ministarstva zaštite okoliša i energetike, Uprave za procjenu utjecaja na okoliš i održivo gospodarenje otpadom, KLASA: 351-03/18-04/487, URBROJ: 517-06-2-1-2-18-2 od 7. svibnja 2018. godine za Program nije obvezna provedba postupka strateške procjene utjecaja na okoliš ili ocjene o potrebi strateške procjene utjecaja na okoliš.

Člankom 46. stavkom 1. Zakona o zaštiti prirode propisano je da Ministarstvo provodi prethodnu ocjenu i glavnu ocjenu za strategije, planove i programe koji se pripremaju i/ili donose na državnoj i područnoj (regionalnoj) razini, kao i za one koji se pripremaju i/ili donose na državnoj i područnoj (regionalnoj) razini, a za koje je posebnim propisom kojim se uređuje zaštita okoliša određena obveza strateške procjene ili ocjene o potrebi strateške procjene.

Nadalje člankom 48. stavkom 5. Zakona o zaštiti prirode propisano je da ako Ministarstvo isključi mogućnost značajnih negativnih utjecaja strategije, plana ili programa na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže, donosi rješenje da je strategija plan ili program prihvatljiva za ekološku mrežu.

Člankom 48. stavkom 8. Zakona o zaštiti prirode propisano je da rješenje iz stavka 5. i 6. tog članka sadrži i uvjete zaštite prirode ako se radi o strategiji, planu ili programu u čijem se obuhvatu nalaze zaštićena područja, strogo zaštićene vrste i/ili ugroženi i rijetki stanišni tipovi za koje nisu izdvojena područja ekološke mreže.

U skladu sa člankom 51. stavak 2. Zakona o zaštiti prirode ovo Rješenje objavljuje se na mrežnoj stranici Ministarstva.

Temeljem Zakona o upravnim pristojbama (Narodne novine, broj 115/16) upravna pristojba na ovo Rješenje je naplaćena.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU

Ovo Rješenje je izvršno u upravnom postupku te se protiv njega ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred upravnim sudom na području kojeg tužitelj ima

prebivalište, odnosno sjedište. Upravni spor pokreće se tužbom koja se podnosi u roku od 30 dana od dana dostave ovog Rješenja.

Tužba se predaje nadležnom upravnom sudu neposredno u pisanom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom, odnosno dostavlja elektronički.

Dostaviti:

1. „Šume“, obrt za savjetovanje u šumarstvu, usluge i trgovinu, Supilova 7, 10000 Zagreb (R s povratnicom),
2. Sveučilište u Zagrebu, Šumarski fakultet, Svetošimunska cesta 25, 10000 Zagreb
3. Ministarstvo poljoprivrede, Uprava šumarstva, lovstva i drvne industrije Planinska 2a, 10000 Zagreb
4. U spis predmeta, ovdje